

SVERIGES AMBASSAD

2016-03-10

Amman

Justitiedepartementet
103 33 STOCKHOLM

Remissvar utkast lagrådsremiss Begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige (dnr Ju2016/01307/L7)

Sammanfattning

I föreslagen form bedöms begränsningslagen medföra ökad arbetsbelastning för verksamheten vid utlandsmyndigheten. Effekter på arbetsbelastningen av en tidsbegränsad lag kan möjligen slå igenom mot slutet av begränsningslagens giltighetstid.

Inledning

Sveriges ambassad i Amman har beretts möjlighet att lämna yttrande gällande lagrådsremissen om begränsning av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige. Genom lagen föreslås, bland annat, begränsade möjligheter till anhöriginvandring och skärpta försörjningskrav. Ambassaden lämnar härmed yttrande med fokus på lagens påverkan på verksamheten vid utlandsmyndigheten.

Migrationsverksamheten vid Sveriges ambassad i Amman

Ambassaden Amman verkar i en turbulent region och har en omfattande migrationshantering med ansvar för sex nationaliteter. Ambassaden har även ansvaret för den migrationsverksamhet som bedrivs vid honorärkonsulatet i Beirut. Under 2015 hanterade ambassaden drygt 4 000 ansökningar om familjeanknytning. Majoriteten av ärendena berör syrier och statslösa palestinier från Syrien.

Möjligheten för sökande att förflytta sig i regionen är överlag svår och ambassadens/honorärkonsulatets kontakter med lokala myndigheter är ofta avgörande för att ansökan och utredning ska kunna genomföras. De långa väntetiderna i Migrationsverkets handläggning leder till stort antal förfrågningar per telefon och e-post från oroliga sökande. Mot bakgrund av det stora antalet asylsökande i Sverige under 2014-2015 noterar ambassaden även en ökning av antalet ID-förfrågningar och begäran om verkställigheter från Migrationsverket och Polisen.

Synpunkter på förslag till lag om begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige

Mot bakgrund av de stora ärendebalanser som finns inom Migrationsverket, och som ska behandlas utifrån gällande lagstiftning, kommer antalet ansökningar/begäran om utredning vid utlandsmyndigheterna bestå eller t o m öka under kommande år. Effekter på arbetsbelastningen vid ambassaden av en tidsbegränsad lag kan möjligen slå igenom mot slutet av begränsningslagens giltighetstid.

I föreslagen form bedöms begränsningslagen snarare medföra ökad arbetsbelastning vid ambassaden. Nedan ges konkreta exempel:

- Av 5§ framgår att uppehållstillstånd som beviljas flyktingar och alternativt skyddsbehövande ska vara tidsbegränsade. Alternativt skyddsbehövande ska beviljas ettåriga tillstånd. Införandet av fler tillfälliga uppehållstillstånd kan komma att påverka utlandsmyndigheternas arbetsbelastning negativt. Det finns risk för att ansökan om familjeanknytning inte hinner hanteras före det första tillfälliga tillståndet löpt ut. Det är först när ansökan om förlängning behandlas som ansökan om familjeanknytning kommer att handläggas. Om den anhöriga får ansökan beviljad kommer de att erhålla samma tidsperiod (enl. 9§) som för referenspersonen. Som en följd kommer troligtvis många korta tillstånd att beviljas och behovet av att kunna resa till Sverige före tillståndet löper ut kommer att bli betydelsefull för den anhöriga. Ambassaden bedömer därför att antalet frågor gällande leverans av uppehållstillståndskort och utfärdande av nationell visering, i syfte att möjliggöra inresa, kommer att öka.
- Av 7§ och 8§ framgår att vissa kategorier av anhöriga under givna förutsättningar kan beviljas uppehållstillstånd. En förutsättning är att flyktingen eller den alternativt skyddsbehövande (registrerad före den 24 november eller tidigare) bedöms ha vägrundande utsikter att beviljas permanent uppehållstillstånd. Oklarheten huruvida permanent uppehållstillstånd kommer att beviljas kommer sannolikt innebära att den anhöriga väljer att ansöka om uppehållstillstånd för att få saken prövad. Mot bakgrund av det bedömer ambassaden Amman att förslaget inte kommer att innebära någon minskning av antalet ansökningar vad gäller familjeanknytning.

- Av 10§ och 11§ framgår att försörjningskravet kommer att skärpas men undantag kommer medges, bland annat om ansökan om uppehållstillstånd görs inom tre månader från att personen som utlänningen åberopar anknytning till har beviljats uppehållstillstånd. Redan idag har berörda utlandsmyndigheter flera månaders väntetid för att lämna in sin ansökan om uppehållstillstånd (i Amman och Beirut cirka 5 månader). Ambassaden Amman bedömer att förslaget kommer medföra ett kraftigt ökat tryck för att få ansökan registrerad inom tre månader. Ambassaden gör bedömningen att arbetsbelastningen att öka med fler frågor via e-post och telefon samt många önskemål om förtur. Möjligheten att ansöka elektroniskt försvåras av att av många sökande saknar passhandling och/eller internationellt kreditkort. Vidare innebär ett utökad försörjningskrav att ambassaden måste begära och kunna verifiera intyg om försörjning som ska bifogas ansökan. Detta kan leda till fler ofullständiga ansökningar och begäran om kompletteringar som följd.

Övriga konsekvenser av lagförslaget på ambassadens verksamhet

- I samband med att möjligheten till familjeåterförening begränsas gör ambassaden bedömningen att många anhöriga kommer att söka alternativa möjligheter att ta sig till Sverige. Ambassaden bedömer därför att antalet ansökningar om arbetstillstånd, uppehållstillstånd för studier och besök samt olika former av viseringar kommer att öka. Vidare föreligger en risk för ökat missbruk och korruption i ansökningssystemen.
- I dagsläget är många anhöriga undantagna avgifter i ansökningsprocessen. Även med en begränsning av möjligheten att beviljas tillstånd finns det således lite att förlora på att få sin ansökan prövad. I syfte att begränsa antalet ogrundade ansökningar, vilket skulle generera merarbete för ambassaden, förordar ambassaden att avgiftsförordningen anpassas till den tidsbegränsade lagstiftningen.
- Antalet förfrågningar och önskemål om begäran om förtur bedöms öka väsentligt inför att den nya lagen träder i kraft. Vidare bedömer vi att antalet allmänna förfrågningar kommer att öka kraftigt såväl inför som under lagens giltighetstid.

- Ambassaden vill understryka vikten av att samlad och tydlig information tas fram inför de betydande förändringar som en ny lag innebär. Vidare måste kompetensutveckling av personal och översyn av resursbehoven vid utlandsmyndigheterna inledas omgående.

- Med långa handläggningstider, parallella spår (beroende på om ansökan inlämnats före eller efter 24 november) samt på sikt ökat antal avslag kommer sannolikt även antalet klagomål att öka. Redan idag erhåller utlandsmyndigheterna många klagomål framför allt på grund av långa handläggningstider och väntetider för intervju. Det finns vidare en risk att ett ökat antal avslag och frustrationer hos de sökande kan leda till en försämrad hotbild för ambassaden och dess personal.